

Buletin
INFORMATIV

Anul XVIII • nr. 6 (205) • Iunie • 2009

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

Buletin
INFORMATIV

Anul XVIII • nr. 6 (205) • Iunie • 2009

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR
CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

013701 București • Piața Presei Libere nr. 1 • corp B 1

• etaj V / VI • telefon/fax 317 89 70

www.centrul-cultura-traditionala.ro

www.traditionalnet.ro

e-mail: contact@centrul-cultura-traditionala.ro

Director: Oana Gabriela PETRICĂ

Redactor coordonator: **Oana Gabriela PETRICĂ**

Colectiv redacțional:

Mihaela CIORCILĂ (secretar de redacție) • **Dănuț DUMITRAȘCU**

Elena GAVRILUȚIU • **Mirela PARASCHIV**

Producție și difuzare: **Mariana COMAN**

Coperta I - **Ceata de călușari din Costești (Argeș) - iunie 2008**

Fotografie de Oana Petrică

Coperta IV - **Afișul "Târgului de olari" de la Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti" - mai 2009**

Autor: Sebastian Oprea

ISSN 1224 - 6921

Tehnoredactare: **Anca Cristina VERGULESCU**

Consfătuirea națională a directorilor centrelor pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale/ centrelor culturale - Sinaia, 25-27 mai 2009

Fotografie de Dănuț Dumitrașcu

Mulțumim tuturor colaboratorilor pentru sprijinul acordat și așteptăm în continuare informațiile și articolele dumneavoastră pentru *Buletinul Informativ*.

Cuprins:

Cercetare aplicată

<i>Tradiția - între criza și sincretismul valorilor</i>	2
(dr. Iuliana BĂNCESCU)	
<i>Diversitate etnică în comuna Sadu, județul Sibiu (I)</i>	9
(Claudia LOTREAN)	
<i>Dinamica „Cucilor”</i>	13
(Anamaria STĂNESCU)	

Datini și tradiții

<i>Calendar popular - iunie 2009</i>	16
--	----

<u>Agenda iunie 2009</u>	17
---------------------------------------	----

Ecouri

<i>Târgul Olarilor</i>	33
(dr. Corina MIHĂESCU)	
<i>Târgul Olarilor la Muzeul Satului - un omagiu adus artei populare românești</i>	37
(Aura Andreea PETRE)	
<i>O manifestare științifică cu bun nume</i>	39
(dr. Iuliana BĂNCESCU)	

Cercetare aplicată

Tradiția - între criza și sincretismul valorilor

În 1989 toți ne așteptam la o revoluție în societatea românească; o revoluție care avea să dureze pe parcursul mai multor ani, perioadă care a fost numită „de tranziție”.

Puțini sunt însă cei care s-au așteptat sau ar fi dorit ca tranziția să fie către o criză și nu către o revenire la normal a societății românești.

Desigur, nu ne referim strict la criza economică, în care ne aflăm; poate nici la tranziția către o nouă eră a controlului planetar al informației și al persoanei, deși și acestea își pun o amprentă decisivă asupra evoluției culturii populare, a tradițiilor și mentalității oamenilor vis-à-vis de valorile tradiționale.

Șocul pe care ni l-a produs această evoluție către criză a fost destul de mare, întrucât au fost contrazise așteptările celor care credeau că valorile normale sunt cele interbelice sau luau drept repere ale normalității valorile morale și culturale tradiționale sau chiar pe cele creștine.

S-a văzut că, în ultimii ani, comunismul și-a pus amprenta asupra gândirii și obiceiurilor românești, transformându-le, până la sațietate, în „Cântarea României”, „folclor nou” și încercând să le politizeze. Migrația unei însemnate părți a populației de la sat la oraș a golit satele și de spiritualitate, dar și de cultura tradițională care era,

odinioară, un important mijloc de educație și de coeziune socială, un *modus vivendi*.

Ultimii ani au venit cu problemele și cu realizările lor. Unele obiceiuri au dispărut și ele după dispariția „Cântării României”; pe alocuri, a fost reînviată sau reinventată tradiția, după criterii mai mult sau mai puțin științifice, implantându-se obiceiuri care aparțineau sau nu zonei respective; sursele din care citează informatorii atunci când redau un text sau chiar performează un obicei sunt tot mai adesea cărțile, televizorul sau radioul, nu persoanele cunoscătoare din interiorul comunității, astfel încât nu se mai poate vorbi despre specificul local al unor datini și obiceiuri.

Criza aceasta, cuprinzând multiplele și profunde aspecte ale existenței culturii și mentalității românești, se reflectă, așa cum am văzut în studiile de teren din ultimii ani și în comunitățile etnice minoritare.

Datorită impulsurilor politice din ultima vreme, aceste comunități au purces în căutarea propriei identități și valori, răscolind prin lăzile de zestre și prin memoria bătrânilor în căutarea unor repere care să le contureze specificul, care să-i individualizeze între cei în mijlocul cărora trăiesc. Aceste căutări averse sunt însă indiciul unei crize spirituale.

De cele mai multe ori, am constatat pe teren faptul că obiceiurile pe care informatorii ni le prezentau drept repere ale identității lor erau povestite la trecut, fiind în mare parte necunoscute de membrii comunității aflați sub vârsta de 40 de ani și nepracticate de mult timp.

Această criză de identitate și de valori îmbracă în cadrul minorităților studiate diferite forme, mergând de la dizolvarea unei etnii, până la constituirea unei identități artificiale asumate, în parte, de comunitate, în lipsa unei clare delimitări a valorilor specifice.

Comunitatea țigărilor din Maramureș mai avea, în 1994-1996, valori care îi defineau identitatea: *Harodesspiel*, *Dreiweisenspiel*, colinde, obiceiuri pascale, povestiri populare. Vietuirea într-o comunitate multiethnică la Vișeu de Sus, alături de maghiari, ucraineni și români declanșa o dorință de afirmare a identității care mergea, la vremea sărbătorilor de iarnă, până la parade stradale ale obiceiurilor tuturor acestor grupuri etnice. După această paradă, țigării țineau apoi să reitereze obiceiurile în fața propriei comunități, adunate special cu acest prilej și incluzându-i și pe cei plecați în Germania,

care recunoșteau Vișeu drept patria lor de suflet, locul unde se regăseau spiritual ca etnie și comunitate.

Din informațiile pe care le deținem în prezent, am aflat că această comunitate și-a pierdut și coeziunea și obiceiurile în urma masivei emigrări în Germania a multor familii, lucru care s-a dorit mai ales în căutarea unui trai mai bun, dar și în speranța regăsirii identității și integrării etnice în comunitatea germană. Eșecul pe plan spiritual și cultural a fost însă total, la aflarea acolo a unei comunități desacralizate, cu o mentalitate departe de valorile tradiționale, în care țipțerii din România nu s-au mai regăsit. De aici și încercarea de a reconstitui la Vișeu, ceea ce au ratat în Germania; până la urmă, o identitate dublă sau, mai bine zis, o căutare perpetuă a identității și o ratare a ei la nivel comunitar și ontologic.

Alt caz interesant este cel al turco-tătarilor din Dobrogea, comunitate adunată în acest ținut din mai multe părți ale lumii, ale cărei elemente identitare stârnesc și acum vii dispute între membrii comunității. Dacă își asumă sau nu un element identitar depinde de cunoașterea istoriei strămoșilor, dar și de originea acestora. O cunoscută dispută asupra autenticității anumitor obiceiuri întâlnim, de exemplu, între tătarii *nogai* și *krâm*, ca și între diferitele valuri de turci, venite pe aceste meleaguri, în decursul mai multor epoci istorice.

Dincolo de asumarea, până la urmă parțială, a identității și de aceste dispute, comunitatea actuală a decis să caute adevăratele valori care o definesc în spațiul de origine - turcii în Turcia; tătarii în Crimeea. Efortul lor a fost sprijinit de foarte dese vizite și schimburi culturale reciproce. Iar rezultatul este cel puțin uimitor - realizarea unor importuri și implanturi de obiceiuri care nu au aparținut niciodată comunității de pe teritoriul românesc, dar pe care actuala comunitate și le-a asumat drept valori identitare.

Criza identitară i-a făcut pe țipțeri să se dizolve în comunitățile din Germania, pe turco-tătari i-a integrat unui fenomen de globalizare care ține de spațiile musulmane și de tradiții etnice ale țărilor de origine, dar străine de comunitatea românească, unde aceștia viețuiesc.

O tentativă la fel de interesantă, rezultată tot dintr-o criză identitară, am găsit la ucrainenii din România. Pentru a întruni comunitatea numerică necesară accesului în Parlament, dar și cu scopul dobândirii unor drepturi, comunitatea ucraineană a încercat să o

absoarbă și pe cea huțulă, care are, totuși, origine, limbă și o parte a tradițiilor diferite de ucrainenii. Organizarea de școli în limba ucraineană, chiar pe teritoriul localităților cu populație huțulă, oferirea de excursii, tabere, schimburi culturale și alte facilități etnicilor ucrainenii au fost factori care au determinat comportarea duplicitară a huțulilor atrași, pe de o parte, de avantajele pe care le oferă ucrainenii la nivel instituțional, dar dornici și de afirmarea propriei identități.

Această duplicitate însă, se pare că nu afectează și populația huțulă, pașnică și dornică de a avea cât mai puține contacte cu autoritățile, ci doar pe liderii ei, care ezită între afirmarea netă a propriei identități și contopirea cu ucrainenii.

În cele mai multe dintre cazurile studiate, criza identitară s-a făcut simțită abia în ultimii ani, cei mai mulți dintre membrii minorităților etnice mulțumindu-se cu respectarea unei părți a tradiției și valorilor identitare, dorind integrarea și conviețuirea pașnică alături de majoritari și ținând pasul cu vremurile.

Pentru cei mai mulți, nu afirmarea teoretică sau politică a identității este cea mai importantă, ci respectul pentru anumite valori și practicarea anumitor obiceiuri moștenite pe cale familială și comunitară, care îi face să se regăsească, personal și individual și prin cunoașterea rădăcinilor, să-și formeze o identitate proprie.

Mă refer aici la două comunități care s-au preocupat mai puțin, în trecut, de afirmarea identității etnice: polonezii și lipovenii. Având și religii diferite de ale majoritarilor (unii, romano-catolici, alții, ortodocși pe stil vechi), comunitățile au reușit să rămână suficient de închise pentru a nu-și pierde identitatea. Criza a survenit însă în ultimii ani, când tinerii au încetat, aproape, să mai vorbească limba maternă și să practice obiceiurile specifice.

Poate cea mai cuprinsă de criză comunitate din România este cea a evreilor, emigrați, în cea mai mare parte, din România. În prezent se pare că singurele obiceiuri vii sunt cele de înmormântare și o mică parte a obiceiurilor calendaristice și acestea foarte instituționalizate, iar printre puținele locuri în care se mai regăsesc repere ale identității lor sunt sinagogile și cimitirele.

Se pare că este comunitatea cu cele mai mici șanse de revenire la o viață cu adevărat comunitară și la o cultură tradițională vie. Având în vedere finanțarea din partea comunităților evreiești externe,

ar fi posibilă o revenire, însă șansa de întinerire a comunităților actuale ține de domeniul probabilității foarte reduse.

O înviere a vieții comunitare, mai puțin și a tradițiilor, am aflat la comunitățile de romi, care, în ultimele zeci de ani, au aflat o așezare (mulți fiind nomazi, în trecut). Efortul lor pare a tinde însă mai mult spre integrare și civilizare decât spre revenirea la tradiție, care este văzută de cei mai mulți ca o viață simplă, primitivă.

Dincolo de evoluția individuală a fiecărei minorități, generale sunt fenomene precum: pierderea unei importante părți a patrimoniului viu, material și imaterial; împuținarea numărului de vorbitori nativi ai limbii materne și evoluția acesteia, tot mai marcată, de la dialect regional către limba-standard; împuținarea numărului de credincioși practicanți ai religiilor diferite de cea ortodoxă și romano-catolică, formalismul religios; adoptarea, pe scară tot mai largă, a limbii, credinței și practicilor majoritarilor, datorată, mai ales, căsătoriilor mixte, dar și conviețuirii în comunități multietnice și pluriconfesionale.

Minoritățile recunosc drept componentă a patrimoniului lor identitar o parte din cel al majoritarilor. Iar acesta din urmă conține elemente și valori care nu-i sunt specifice în totalitate, ci aparțin unor etnii care au trecut sau cu care au conviețuit în aceste ținuturi.

Din punct de vedere cultural, aceste împrumuturi dau culoare și specific patrimoniului unei etnii. Minoritarii acuză însă, întotdeauna, tentativa majorității de a-i asimila, de a le confisca, într-un fel, sau dizolva identitatea, deși unele mișcări de acest fel s-au produs, în parte, din interiorul minorității respective. Desigur, sub felurite influențe și sub impulsul anumitor nevoi sau interese.

Cert este că, în zilele noastre, suferă cele mai importante componente ale tradiției și identității etniilor minoritare: tinerii nu mai cunosc și nu mai vorbesc limba, nu mai practică religia, nu mai cunosc și nu mai practică decât o mică, aproape nesemnificativă, parte din tradiție.

Cele mai multe dintre minorități refuză să-și asume destinul și stadiul actual de evoluție, regretând bogăția trecută a elementelor identitare sau dând vina pe intențiile și politica de asimilare a majoritarilor și mai puțin pe sistemul global, pe tehnicizarea și desacralizarea societății, de care suferă și aceștia. Și mai puțini vorbesc despre influențele pe care le au sau le-au avut minoritarii asupra

majorității, deși și acestea sunt evidente, mai ales în cadrul comunităților mixte.

Pe de altă parte, influențele occidentale sau transatlantice pe care, sub impulsul globalizării, le resimte comunitatea majoritară românească sunt și ele un fenomen remarcabil al lumii contemporane. Este vorba de importuri și implanturi culturale, care caută să se acomodeze societății românești actuale și să devină, poate, în viitor, tradiție.

Un alt aspect pe care îl îmbracă criza actuală a tradiției este nu doar evoluția de la ritual la spectacol a obiceiurilor vii, ci și recunoașterea de către *insideri* a unor mai vechi festivaluri de folclor sau evenimente comunitare recente, cum ar fi ziua fiilor satului, anumite serbări câmpenești sau chiar expoziții organizate periodic, drept tradiție a respectivei comunități.

Cum mai putem defini, așadar, tradiția? În ce măsură mai este ea reprezentativă pentru o anumită comunitate sau relevantă pentru recunoașterea identității acesteia? Ce este astăzi mai important: ce este specific comunității respective sau modul în care comunitatea a știut să-și împrumute și să adapteze implanturile culturale? Dacă nu cunoaștem, cu certitudine, mai ales în cazul comunităților mixte, cine a performat pentru prima oară un obicei sau cine a rostit pentru prima dată un text, mai putem vorbi de specific etnic, de valori identitare? În ce măsură, mai ales în lumea actuală?

Lumea contemporană dă prilejul existenței unei comunități deschise, în care se pune accent pe circulația informației, pe cunoașterea reciprocă, pe conviețuirea pașnică și respectul reciproc al valorilor, pe afirmarea unor datini și obiceiuri care să nu-l deranjeze, în niciun fel, pe Celălalt.

Aceasta, atunci când e vorba de tradiție. Pentru că tot comunitatea actuală face spectacole rock ce ating sfera magiei sau chiar a satanismului modern, parade ale homosexualilor, care contrazic spiritul oricărei tradiții și morale, legi care abrogă norme de viață creștine, morale și tradiționale, spectacole și televiziuni care se dezic de orice norme de dragul audienței, kitsch-uri vandabile care nu țin cont de valoarea autentică etc.

Sub pretextul de a ține în frâu influențele și tentațiile moderne, societatea actuală oferă, de multe ori, variante-surogat, semne nu doar ale unei crize a valorilor tradiționale, ci și ale unei slăbiri a celor

ontologice - a conștiinței, moralei, în sensul cel mai larg, a rigorii vieții creștine și tradiționale.

Rezultatul îl constituie, în creștinism, ecumenismul, iar în cultură – globalizarea, forme sincretiste, hibride, care, în loc să facă mai bună conviețuirea dintre oameni, generează și adâncesc crize, deznădăcinează și falsifică identitatea, promovează spații și obiceiuri virtuale, globale, unde ființa umană nu se mai regăsește, creând o nouă criză a valorilor.

Dacă tradiția, prin valorile ei creștine, sociale, comunitare, susține moral, psihologic, social și chiar material omul, lumile virtuale, sincretice și globalizate îi șterg identitatea, oferindu-i un univers în care este veșnic străin, deși și l-a împrăștiat, o adâncă criză de conștiință, morală, culturală, din care ieșirea este în alcoolism, droguri, sex și alte plăceri sau amăgiri.

Studiind modul în care evoluează tradițiile actuale, ar fi bine să surprindem pendularea între criză și sincretismul valorilor, lucruri evidente mai ales în cadrul comunităților multietnice și pluriconfesionale de azi.

Deopotrivă de „periculoase” pentru omul modern, atât criza, cât și sincretismul valorilor pot avea efecte neprevăzute nu numai în plan cultural și social, ci chiar în plan ontologic, făcând din om o ființă fără rădăcini, fără identitate, fără comunitate (o ființă tot mai însingurată, deși, aparent, socializează în spațiul virtual) și, în final, fără perspectivă și fără fireasca deschidere și comuniune interpersonală.

De aceea, credem în datini, tradiții și obiceiuri populare, care fac din sărbători momente de bucurie, din indivizi o comunitate, personalizând viața și destinul omului, oferind diversitate culturală și individualitate personală sau de grup.

Nu susținem tradiția ca pe o sumă de valori perimate, care nu mai sunt actuale, ci ca pe o totalitate de valori care definesc și susțin omul la nivel individual și social, dând sens și valoare existenței umane. Și, poate că nu e prea mult dacă afirmăm că de valorile autentice ale tradiției depinde valoarea noastră ca oameni și bogăția noastră spirituală în orice comunitate (oricât de steapă și globalizată) ne-am afla.

Dr. Iuliana BĂNCESCU

Diversitate etnică în comuna Sadu, județul Sibiu (I)

Se discută mult în ultima perioadă despre multiculturalitate, despre interculturalitate, despre diversitate culturală ori etnică. Însă toate acestea au existat, există și, cu siguranță, vor fi întâlnite și după trecerea noastră în neființă.

Pornind de la aceste teme de discuție, ne-am propus să oferim o imagine actuală a comunității de romi din comuna Sadu, județul Sibiu. Pentru început, vom vorbi despre poziționarea acestei comunități față de restul comunei, iar mai apoi vom analiza situația actuală referitoare la nivelul de trai, dar și accesul acestora la un loc de muncă și vom aduce în discuție și raportul dintre ei și „ceilalți”, privit din punctul lor de vedere.

La început, a existat o comunitate de țigani chiar în comună, însă aceștia locuiau lângă râul Sadu, în locul numit azi „Pe sub Râpă”. Pe atunci, acest loc era limită a comunei, însă azi este parte din

Zona „Pe sub Râpă”

Cuptorul și nicovala din atelier

Masa de lucru

comună, ba mai mult, este foarte aproape de centrul actual al Sadului. Pe vremuri, povestesc bătrânii că i-ar fi acceptat pe țigani în mijlocul lor deoarece erau meseriași, iar românii aveau nevoie de serviciile lor. Însă și astăzi mai există două familii care locuiesc în comună, aproape de centru, bărbații fiind potcovarii comunei: Vasile Moțan (68 de ani) și Dumitru Nicolae, zis Bodo (36 de ani). Prezentăm aici câteva fotografii care ilustrează unde locuiesc și cum lucrează aceștia.

Dacă în trecut locuitorii comunei îi plăteau pe potcovari după cum credeau ei de cuviință, astăzi ambii potcovari au autorizații de funcțio-

Roată de găurit

Foalele cuptorului

Imagine din Țigănie

Casă din comunitatea romilor

Fotografii din Arhiva CJCPCT Sibiu

nare și au prețuri bine stabilite. Aceștia nu sunt catalogați drept „țigani”, ci s-au integrat bine în comunitate, comparativ cu ceilalți care locuiesc separat de restul comunei, la aproximativ un kilometru în amontele râului Sadu și care mai poartă și azi un stigmat. Această comunitate de romi s-a format în jurul anilor 1945-1946, ea fiind așezată la ieșirea către satul Râu Sadului. Primii care s-au mutat aici au fost două familii de țigani care se ocupau cu cărămidăria. Aceștia au găsit în „Carieră” (cum este denumită zona) pământ galben, bun pentru făcut cărămizi și au rămas aici. Comunitatea a fost denumită de-a lungul timpului: Țigănie, Dallas sau Cartierul Mugurel, de către românii din comună.

Cu toate că aici a fost cândva loc de pășunat, astăzi în această zonă locuiesc 162 de persoane - 80 sunt bărbați, iar restul femei, dintre care 70 sunt adulți și restul copii. Trăiesc în 30 de case construite din cărămida făcută de ei și numai cinci familii au acte de proprietate pe casă, restul locuind în casele și pe terenul ce aparțin statului român. În prezent în această zonă, se fac demersuri de împrumut a tuturor locuitorilor.

Claudia LOTREAN
Referent, CJCPCT Sibiu

Dinamica Cucilor de la Brănești

Obiceiul *Cucilor* din satul Brănești, județul Ilfov a făcut obiectul cercetării de teren întreprinse în anul 2005, în calitate de studentă a Facultății de Litere, Universitatea din București și în anul 2009, având funcția de referent la CNCPCCT. Realizând o analiză comparativă, am constatat mutații funcționale specifice dinamicii culturii tradiționale contemporane.

Sărbătoarea *Cucilor* marchează începutul noului an agrar, iar, prin influența bisericii, Lăsata Secului pentru postul Paștilor. Obiceiul este răspândit la nord și la sud de Dunăre, în spațiul bulgăresc (*kukeri*),

Cuci fără mască – Brănești, județul Ilfov, 2 martie 2009

Lovirea cucilor între ei
Fotografii de Anamaria STĂNESCU

românesc (*cuci*) și maghiar (*kuka*). Se practică în comunitățile de bulgari din România, cu atestări în Dobrogea, Muntenia și Oltenia.

Costumul de *cuc* este constituit dintr-o mască, care ilustrează reprezentări zoomorfe și antropomorfe, din hainele *drăguțelor*, necesare pentru travestire și din *acioaie* (un șir de clopoței sau tălângi de diferite forme și mărimi), ce au rol apotropaic.

Bătutul ritual cu *chiulichiul*, în prezent, a fost substituit de o simplă nua cu care sunt loviți beneficiarii pe umăr, pentru a avea sănătate tot anul. Până în primăvara anului 2008 nu a fost semnalată lovirea rituală între performerii activi ai alaiului carnavalesc și nici defilarea fără fața acoperită în totalitate. Aceste fenomene cu un caracter inovator tind să devină tradiție, fiind consemnate și în anul 2009.

În afară de funcția augurală este remarcată și cea de demascare publică, de penalizare a abaterilor de la normă, asemănătoare strigatului peste sat. Are loc o dezlănțuire orgiastică de energii, *cucii* beneficiind de imunitate pentru gesturile lor ofensatoare.

Caracterul fertilizator și cel magico-stimulativ sunt ilustrate de actul de însămânțare rituală, care a suferit o simplificare drastică consemnată încă din anul 2005, manifestându-se prin gestul de aruncare a făinii de grâu peste performerii pasivi în 2009.

Mascații în Cuci nu aveau voie să vorbească între ei în timpul defilării prin sat, pentru a nu fi recunoscuți de beneficiarii acestui obicei. Încă din anul 2005, aceștia, pe lângă scenele cu conotații falice pe care le întreprind în cadrul ceremonialului, verbalizează și sintagme „colorate”, ce simbolizează caracterul fertilizator pregnant.

Organizarea de către primărie a unei parade a Cucilor și a unui concurs de măști a determinat fenomenul ireversibil al trecerii de la ritual la spectacular și de la inițiere la divertisment.

Anamaria STĂNESCU

*Datini și tradiții***Calendar popular 2009****Cireșar (Iunie)**

6 iunie	Moșii de vară, Nașterea Călușului
7 iunie	Rusaliile
14 iunie	Lăsatul Secului de Sânpetru
16 iunie	Spartul Călușului
24 iunie	Sânzienele sau Drăgaica
29 iunie	Sânpetru de Vară

*Agenda****Alba****1 iunie** – Alba IuliaManifestări cultural-artistice dedicate *Zilei Internaționale a Copilului*.**13-14 iunie** – Abrud

„Inimi fierbinți în Țara de Piatră” - festival-concurs național de interpretare a cântecului românesc.

14 iunie – Abrud

„Cultura pentru cultură” - festival-concurs de obiceiuri și tradiții, zona Munții Apuseni, etapa a III-a.

14 iunie – Ciugud

„Sărbătoarea cireșelor” – manifestare etnofolclorică.

20-21 iunie – Alba Iulia

Festivalul Cetăților Dacice - ediția a IV-a.

25 iunie – Aiud***Ziua Trandafirilor*** – sărbătoare populară a locuitorilor din zonă.**28 iunie** – Galda de Jos

„Cultura pentru cultură” - festival-concurs de obiceiuri și tradiții, zona Mureș, etapa a IV-a.

Arad**1 iunie** – Pecica, Dorobanți, Lipova, IneuManifestări dedicate *Zilei Internaționale a Copilului*.

*N.R. Informațiile de la această rubrică sunt furnizate de centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Pentru confirmări, vă rugăm consultați organizatorii.

7 iunie – Chesinț

Ruga satului Chesinț - manifestări religioase și laice practicate în localitate de Rusalii.

7 iunie – Hălmăgel

Nedeea de la Hălmăgel, cu participarea formațiilor artistice din localitate.

7 iunie – Socodor

Spectacol folcloric organizat de Rusalii.

8 iunie – Lazuri, com. Vârfuri

Nedeea de la Lazuri - participă locuitori din zonă.

14 iunie – Zimbru, com. Gurahonț

Nedeea de la Zimbru - sărbătoare tradițională.

14 iunie – Olari

Întâlnirea fiilor satului.

20 iunie – Pecica

Festival folcloric interjudețean.

21 iunie – Tăcășele

Nedeea de la Tăcășele - manifestare etnofolclorică tradițională.

27 iunie – Macea

Întâlnire cu fiii satului - manifestări etnofolclorice, între care concursul „Care pe care” și *Ziua Căldărilor*.

27-28 iunie – Moneasa

Festivalul Cântecului și Portului Popular din Țara Zarandului și Târgul Meșterilor Populari.

27-28 iunie – Șiria

Festivalul cântecului, jocului și portului popular din Podgoria Aradului - ediția I.

Arges**5 iunie – Pitești - Muzeul Județean**

„Identitate și diferență în contextul noii Europe” - colocviu pe probleme de cultură populară cu participarea elevilor și studenților din instituțiile de învățământ argeșene - ediția a III-a.

15-21 iunie – Pitești

Cursuri de perfecționare cu directorii căminelor culturale.

Bacău**14 iunie – Poduri, Oituz**

Spectacole folclorice susținute de formațiile căminelor culturale ale celor două localități.

26-28 iunie – Bacău

Festivalul național de interpretare a muzicii populare „Ion Drăgoi”.

Bihor**1 iunie – Oradea**

Expoziție de artă plastică și artă populară dedicată *Zilei Internaționale a Copilului*.

5-7 iunie – Salonta

Zilele culturale ale orașului Salonta - manifestări la care iau parte formații artistice din localitățile: Cefa, Mădăraș, Tinca, Avram Iancu, Girișu de Criș, Salonta, precum și formații din Ungaria.

5-7 iunie – Salonta

Vernisajul expoziției artiștilor plastici amatori din județ.

13-14 iunie – Vadu Crișului

Serbarea câmpenească *Târgul de la Vama Sării*. Participă formații artistice de pe Valea Crișului Repede, din localitățile: Borod, Șuncuiuș, Bratca, Vadu Crișului, Măgești, Aușeu, Aleșd, Tileagd, Tilecuș și Bănaca.

13-14 iunie – Vadu Crișului

Expoziție de artă populară.

18 iunie – Marghita

Curs și seminar de educație permanentă și management cultural pentru directorii și referenții din așezămintele culturale din zona Marghita.

Bistrița Năsăud**13-14 iunie – Bistrița**

Festivalul folcloric național interetnic.

15 iunie – Braniștea

Comemorarea scriitorului Radu Săplăcan.

18 iunie – Prundu Bârgăului

„Simpozionul Văii Bârgăului” - expoziție de pictură și concert de muzică cultă.

19-20 iunie – Bistrița

Serbările Bistriței medievale.

27 iunie – Țigău

„Întâlnirea de la Larmașa” - schimb cultural al comunităților maghiare din spațiul carpatic.

Brasov**20-21 iunie – Codlea**

Kronenfest („Sărbătoarea cununii”) - manifestare tradițională specifică comunității săsești din zona etnografică Rupea-Viscri, Bunești, Fișer, Dacia, care marchează perioada de trecere, de schimbare a anotimpurilor, de la primăvară la vară. În aceeași perioadă, în localitate se desfășoară și **Zilele Codlei**.

20-21 iunie – Apața

Zilele apățene - manifestări cultural-artistice.

27-28 iunie – Sânpetru

Zilele comunei Sânpetru.

28 iunie – Șirnea

Măsura laptelui - obicei tradițional.

28-29 iunie – Prejmer

Zilele comunei Prejmer.

29 iunie – Bunești

„Cununa florilor” - obicei de vară care are loc în ziua Sfinților Petru și Pavel. Este o sărbătoare a florilor, a vegetației abundente, ce aduce speranța în rodnicia pământului.

● În cursul lunii iunie, se vor întreprinde cercetări de teren în localitatea Drăguș, pe diverse teme etnologice, în vederea înființării unui muzeu sătesc.

Brăila

13 iunie – Brăila - Galeria din Pod

Vernisajul expoziției de caricatură.

● Începând din această lună și până în luna noiembrie se desfășoară **Festivalul satului brăilean - Satul în piețele orașului**, manifestare complexă - târguri, expoziții, spectacole, cu participarea tuturor comunităților rurale.

București

● Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale continuă în această an proiectul **Salvgardarea capodoperei patrimoniului oral și imaterial al umanității fenomenul „Ritualul călușului”** (obiectiv al strategiei CNCPC), cu înregistrările practicilor din județul Giurgiu.

19-21 iunie – București - Parcul Cișmigiu

Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și tradiții în Cișmigiu”. Festivalul este organizat de Primăria Municipiului București, prin

Centrul Municipal pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, în parteneriat cu Societatea Română de Televiziune.

Buzău

6 iunie – Buzău

„Drăgaica”- deschiderea oficială a târgului.

14 iunie – Blăjani

„Sărbătoarea vinului de Blăjani” – manifestare etnofolclorică, ediția a XI-a.

21 iunie – Lungu

„Hora sânzienelor” – sărbătoare folclorică, ediția a IV-a.

21 iunie – Corbu-Cătina

„Sărbătoarea Drăgăicii” – manifestare tradițională.

28 iunie – Berca

„Pe Plaiul Șoimului” – manifestare etnofolclorică zonală.

28 iunie – Mânzălești

„Festivalul Slănicului” – serbare câmpenească, ediția a XXXVIII-a. Participă locuitorii din zonă și sunt invitate formații folclorice din județ și din județele învecinate.

28 iunie – Budat

Sărbătoare folclorică organizată de Sfinții Petru și Pavel.

Caras-Severin

5 iunie – Armeniș

Festivalul-concurs de muzică populară vocală și instrumentală „Sandu Florea”.

6 iunie – Răcășdia

Schimb cultural între localitățile Răcășdia și Grebenat (Serbia) - spectacol muzical-coregrafic.

7 iunie – Lăpușnicu Mare

Întâlnirea fiilor satului - manifestare etnoculturală.

12-14 iunie – Berzasca

Festivalul-concurs interjudețean de muzică ușoară „Ritmuri în mileniul III”.

29-30 iunie – Reșița

„Serbările Reșiței” - manifestări cultural-artistice complexe.

29-30 iunie – Buchin, Călnic

Întâlnire cu fiii satului - manifestări etnofolclorice desfășurate în cele două localități.

● A apărut numărul 4 (27)/2009, anul IV, al publicației *Vestea*, periodic social-cultural editat de Primăria comunei Mehadia și Societatea Literar-artistică „Sorin Titel din Banat”; fondatori: Iancu Panduru și Nicolae

Danciu Petniceanu. Din sumarul acestui număr: *Nicolae Danciu Petniceanu - Artur Silvestri și revista „Eminescu”*, prof. dr. Iulian Lalescu - *Controverse și ipoteze privind legitimitatea Guvernului dr. Petru Groza*, *Corneliu Baba - marele pictor și-a donat colecția de pictură unei instituții de artă din Banat. De ce oare?*, Petru Zamela - *Mitropolitul Lăzărescu al Banatului și Securitatea* (continuare), Interviu: *Ce ați făcut, domnule Petniceanu, în ultimii șapte ani?...*, Nicolae Danciu Petniceanu - *Ioachim Miloia și Cronica Banatului*.

Cluj

1 iunie – Cluj-Napoca

Concursul național „Fotografia de familie - document etnografic”.

5 iunie – Cluj-Napoca

Concertul „Gala absolvenților”, susținut de elevii Școlii Populare de Arte.

7 iunie – Mintiu Gherlii, Batin, Mica

Înstruțatul boului - obicei popular practicat în această zonă. Manifestarea face parte din Programul de conservare a obiceiurilor tradiționale al CJCPCT Cluj.

15 iunie – Cluj-Napoca

Spectacol omagial „Mihai Eminescu”.

18 iunie – Cluj-Napoca

Concert folcloric susținut de Ansamblul „Cununa Transilvană”.

21 iunie – Mărgău

„Șezătoare la Mărgău” - manifestare etnofolclorică.

26 iunie – Cluj-Napoca

„Căminul cultural sătesc - asumarea unor noi roluri în educație” - curs de instruire - Legea nr. 8/2006.

27 iunie – Săvădisla

Întâlnirea corală internațională „Szent Laszlo” - ediția a XX-a.

27 iunie – Cămărașu

Sărbătoarea populară „Fiii satului”.

● Pe parcursul acestei luni CJCPCT:

- desfășoară activități de cercetare și conservare în parteneriat cu Muzeul Etnografic Mureș, în localitățile Viișoara și Suplac;
- întreprinde o culegere muzicală de teren în satul Ciurila;
- cercetează „târgul de țară”, la Huedin;
- actualizează site-ul instituției;
- editează volumele *Folclor muzical din Transilvania*, autor Constantin Arvinte și *Limbajul muzical al colindelor din Transilvania*, autor dr. Alina Stan.

Constanța

1-18 iunie – Constanța - Galerile „Amfora”

Expoziția de desene „Lumea copilăriei”, dedicată zilei de 1 Iunie.

5 iunie – Constanța

În cadrul proiectului „Atelier de tradiții și obiceiuri” se desfășoară o întâlnire cu elevii claselor III-IV cu tema „Similitudini ale Rusaliilor cu fapăturile supranaturale ale altor popoare”.

18 iunie-1 iulie – Constanța

Expoziție a Școlii Populare de Arte Constanța.

24 iunie – Ovidiu

„Teatrul popular între extaz și agonie” - masă rotundă urmată de un spectacol de teatru popular („Drăgaica”); parteneri: Muzeul de Artă Populară Constanța și Centrul Cultural Ovidiu.

24 iunie – Satu Nou, Mircea Vodă, Saligny

„Caravana obiceiurilor” - manifestări tradiționale organizate la căminele culturale din aceste localități.

● În perioada 15-17 iunie a.c., specialiștii CJCPCT desfășoară o cercetare de teren privind practicile de medicină tradițională în comunitatea tătară din comuna Cumpăna.

● În luna iunie apare numărul 53 al periodicului constănțean de cultură tradițională „Datina”, cu tema „Unitate, continuitate, modernitate în cultura tradițională românească”.

Dolj

18 iunie – Craiova - Galerile „Cromatic” ale CJCPCT

Expoziția foto-documentară „Satul doljean - ieri și azi” - comuna Gighera.

22-25 iunie – Piscu Vechi, Sadova, Bechet

Itinerar cultural: filmul „Gurbanul rudarilor” este prezentat la căminele culturale din aceste localități.

● În perioada 13-14 iunie, Formația de călușari din comuna Giurgiuța participă la Festivalul Național „Călușul Românesc” - Caracal 2009.

Giurgiu

1 iunie – Giurgiu

Spectacol susținut de cursanții cercurilor din cadrul Școlii Populare de Arte.

4-7 iunie – Giurgiu

Festivalul-concurs județean „Călușul ca pe Vlașca” - ediția a XIII-a.

13-14 iunie – Giurgiu - Centrul Cultural „Ion Vinea”

Festivalul-concurs național de interpretare a muzicii ușoare pentru copii și adolescenți „Stelele Dunării” - ediția a VI-a.

16 iunie – Giurgiu

„Concertul absolvenților”: spectacol susținut de absolvenții anului școlar 2008-2009.

● În perioada 6-9 iunie a.c., se desfășoară o cercetare de teren a obiceiurilor de Rusalii în localitatea Prundu.

Gorj

5 iunie – Bumbesti-Pițic

Inaugurarea Muzeului satului Bumbesti-Pițic.

6-7 iunie – Târgu Jiu

Sărbătoarea fiilor Gorjului - manifestare organizată în contextul programului „Gorjul istoric și cultural” - ediția a XIII-a. Organizatori: Consiliul Județean Gorj, Consiliul local și Primăria Târgu Jiu, Liga culturală „Fiii Gorjului” - București, instituții de cultură gorjene.

7 iunie – Licurici - Căminul Cultural

Expoziție de țesături și costume populare vechi.

15 iunie – Florești

„Eminescu la Florești” - complex de manifestări închinare popasului eminescian pe meleagurile Gorjului.

15 iunie – Bărbătești

Inaugurarea colecției muzeale a comunei Bărbătești.

19 iunie – Jupânești

Inaugurarea colecției de costume populare tradiționale din localitate.

21 iunie – Padeș

„Imn în Câmpia Padeșului” - evocare istorică și spectacol artistic organizate cu ocazia împlinirii a 188 de ani de la Revoluția lui Tudor Vladimirescu.

21 iunie – Negomir, Lelești

„Gorjul istoric și cultural”: **Sărbătoarea florii de tei** - manifestare tradițională.

22-25 iunie – Brănești

Festival de teatru, poezie și umor organizat în cadrul *Zilelor Tineretului*.

28 iunie – Crasna, Ploștina, Bărbătești

„Gorjul istoric și cultural”: **Drăgaica** - manifestare culturală comunitară; spectacol susținut de Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului”.

28 iunie – Rădinești

Sărbătoarea Rădineștilor: simpozion, lansări de cărți și reviste, spectacole folclorice.

28 iunie – Peștișani

„Gorjul istoric și cultural”: **Sărbătoarea nucetului** - manifestare tradițională organizată în colaborare cu Școala Populară de Arte.

29 iunie – Ciupercești

„Gorjul istoric și cultural”: **Sărbătoarea Sfinților Petru și Pavel**: concursuri de olărit, port, cântec și dans tradițional, expoziții de artă populară.

● În luna iunie a.c., specialiștii CJCPCT Gorj demarează cercetarea cu titlul „Tradiții și obiceiuri de pe Valea Motrului”, care vizează realizarea unor înregistrări audio-video în zona respectivă. Cercetarea de teren se va încheia în luna octombrie.

Harghita

1-7 iunie – Jimbor (jud. Brașov)

Tabără internațională de artă fotografică.

● Ansamblul folcloric „Rapsodia Călimanilor” al Centrului de Cultură Toplița participă în perioada 5-7 iunie la „Serbările consulare de la Lyon” (Franța).

● În cursul lunii iunie, Ansamblul folcloric „Rapsodia Călimanilor” al Centrului de Cultură Toplița susține spectacole în localitățile Bilbor și Sârmaș.

Ialomița

● În perioada 18-22 iunie, Ansamblul Folcloric „Doina Bărăganului” participă la Festivalul Internațional de Folclor de la Jihlava (Cehia).

Iași

26-28 iunie – Iași - Parcul Copou

Târgul Național de Ceramică Tradițională „CUCUTENI - 5000” - ediția a XXVII-a. Participă meșteri olari din cele mai importante centre ale țării și din Republica Moldova.

Maramureș

8 iunie – Budești

„Nu vă uitati că-s micuț” - festival interjudețean al ansamblurilor folclorice pentru copii - ediția a XI-a.

8 iunie – Văleni, com. Călinești

„Jocul vălenarilor” - obicei folcloric local, practicat în a doua zi de Rusalii - ediția a VI-a.

20-21 iunie – Tăuții-Măgherauș

Festivalul folcloric zonal „Cununa de sânziene” - ediția a VIII-a.

24 iunie – Băița de sub Codru

Sânzienele - obicei popular ce se practică în această zi. Manifestările etnofolclorice desfășurate cu acest prilej se află la ediția a XV-a.

24 iunie – Borșa

Festivalul folcloric interjudețean „Sânzienele” - ediția a XXVII-a.

24 iunie – Rona de Jos

„Hai, Mării, la Sânziene” - manifestări dedicate acestui străvechi obicei - ediția a V-a.

27-28 iunie – Satulung

Festivalul cântecului și dansului de pe Valea Chioarului - festival-concurs interjudețean - ediția a VIII-a.

Mureș**1 iunie – Luduș**

Festivalul interjudețean al dansului popular pentru copii și tineret „La curțile dorului” - ediția a X-a.

1-7 iunie – Reghin

Săptămâna culturii reghinene; în context: Festivalul județean de teatru pentru tineret „Atelierele Thaliei” (6-7 iunie).

27-30 iunie – Luduș, Iernut, Ungheni, Târgu Mureș

Festivalul Internațional de Folclor.

28 iunie – Căpușu de Câmpie

Festivalul folcloric „De Sânziene” - ediția a IV-a.

● Sâmbătă, 20 iunie a.c., se lansează la Târgu Mureș volumul de folclor literar *Din sufletul țărânului mureșan*, autor: Raluca Diana Mișuț, referent la CJCPCT.

Neamț**24 iunie – Tupilați - Parcul comunal**

Sărbătoarea Sânzienelor - manifestare folclorică organizată cu prilejul sărbătorii religioase a Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul, care este și hramul bisericii din localitate. În cadrul acestei manifestări se desfășoară și bălciul anual tradițional.

Olt**13-14 iunie – Caracal**

Festivalul național „Călușul românesc”.

Prahova**5 iunie – Boldești-Scăeni**

Ziua orașului - manifestare complexă: alocuțiuni, muzică de fanfară, spectacole folclorice, lansări de carte, expoziții.

6 iunie – Ploiești

„Atheneum” - concurs județean de interpretare a muzicii culte vocale și instrumentale.

13-16 iunie – Bușteni

Festivalul Național al Teatrelor de Revistă pentru Copii - ediția a XIV-a.

14 iunie – Gorgota

„Marele târg al meșteșugarilor” - târg județean, cu participare județeană.

19 iunie – Ploiești - Casa de Cultură a Sindicatelor

Reuniune folclorică interjudețeană. Participă ansamblurile folclorice ale caselor de cultură din Ploiești, Bacău și Alexandria.

19-21 iunie – Drajna

„Dezvoltarea democrației” - seminar național de evaluare organizat de Asociația Universităților Populare Germane și Primăria Drajna.

24 iunie – Salcia

„*Drăgaica, sărbătoarea iubirii*” - manifestare etnoculturală, cu participare județeană.

27-28 iunie – Câmpina, Fântâna cu cireși

„Hora prahoveană” – festival folcloric județean, cu participare națională.

29 iunie – Bertea

Festival folcloric zonal și târg de „Sân’Petru și Pavel”.

Satu Mare**5 iunie – Satu Mare**

Expoziția de pictură a artistei Torok Eva.

18 iunie – Satu Mare

Vernisajul expoziției de pictură a artiștilor Varadi Katalin și Kilyen Istvan.

26-28 iunie – Satu Mare

Simpozion științific și comemorarea scriitorului Moricz Zsigmond.

Sălaj**11 iunie – Gyula (Ungaria) - Centrul Cultural**

Seară literar-folclorică „Gânduri despre Eminescu”, organizată cu sprijinul Consulatului General al României și al Centrului Cultural Român din Gyula.

● Apare nr. 6/iunie 2009 al revistei de cultură „Caiete Silvane”.

Sibiu**2 iunie – Sibiu**

Spectacol folcloric dedicat *Zilei Copilului*, cu participarea Ansamblului „Cibinul” al Palatului Copiilor.

4-6 iunie – Sibiu

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, prin Ansamblul „Cindrelul-Junii Sibiului”, participă la „Bursa de spectacole” din cadrul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

5-9 iunie – Avrig

Manifestarea evocatoare „Gheorghe Lazăr - Învietorul”.

7 iunie – Biertan

Festivalul naturii la Biertan.

● În această lună specialiștii CJCPCT întreprind o cercetare interdisciplinară pe Valea Târnavelor, în localitățile: Axente Sever, Micăsasa, Copșa Mică, Valea Viilor. De asemenea, începe investigarea - în localitățile: Sadu, Jina și Poiana Sibiului - a „Obiceiurilor și credințelor legate de naștere și botez în Mărginimea Sibiului”.

Suceava**1 iunie – Suceava, Stroiiești**

„Ziua copilului” - manifestări dedicate *Zilei Internaționale a Copilului*.

3 iunie – Stroiiești

Sărbătorirea a 580 de ani de atestare documentară a localității.

8-14 iunie – Siret**12 iunie – Suceava**

Spectacol muzical-coregrafic de sfârșit de an școlar al secției Școala de Arte „Ion Irimescu” Suceava.

8-14 iunie – Siret

Zilele orașului Siret - manifestări complexe, culturale și sportive.

14 iunie – Stupca

„Satul meu cu doruri multe” - manifestări culturale complexe (artă plastică, muzică cultă, literatură, poezie, folclor) și comemorarea compozitorului Ciprian Porumbescu.

15-21 iunie – Călinești

Tabăra internațională de artă plastică „Lumina Nordului” - ediția a IV-a; se lansează albumul de artă plastică cu lucrări realizate în ediția a III-a a taberei „Lumina Nordului”.

24 iunie – Suceava

Salonul de primăvară-vară al artiștilor plastici amatori; vernisajul are loc la sediul Primăriei Municipiului Suceava.

24-26 iunie – Suceava

Zilele Municipiului Suceava - manifestări culturale complexe.

26 iunie – Suceava

Concursul folcloric „Moștenitorii” - în cadrul emisiunii „Tezaur folcloric”, realizator Mărioara Murărescu.

26-28 iunie – Vatra Dornei

Festivalul-concurs de muzică folk „La Suceava în Cetate - Menestrelii în Țara Dornei” - ediția a II-a.

29 iunie – Horodnic de Jos

Festival-concurs interjudețean al instrumentelor populare tradiționale aerofone „Silvestru Lungoci” - ediția a XV-a, jubiliară.

● Reprezentanții suceveni participă, în perioada 8-15 iunie, în Polonia, la a X-a ediție a Festivalului Internațional de Folclor „Întâlniri Bucovinene”.

Teleorman**1 iunie – Balaci, Călmățui****2 iunie – Ciuperceni****4 iunie – Crângeni**

Spectacole ale Ansamblului „Burnasul” prilejuite de zilele localităților respective.

24 iunie – Lisa, Țigănești, Năsturelu

„Drăgaica - de la ritual la spectacol” - manifestări etnofolclorice.

Timiș**9-14 iunie – Timișoara**

Săptămâna Centrului de Cultură și Artă al județului Timiș. În cadrul acestui eveniment au loc manifestările:

- 9 iunie - deschiderea oficială a manifestărilor - sediul Centrului;
- 10 iunie - spectacole de folclor susținute de ansamblurile Centrului, „Bujorul” și „Ghiocelul” - sediul Centrului;
- 11 iunie - spectacol susținut de elevii Școlii de Arte;
- 12 iunie - spectacolul folcloric al Ansamblului „Banatul” - Teatru;
- 13 iunie - faza județeană a Concursului „Lada de zestre” - secțiunea etnografie, ediția a III-a - sediul Centrului;
- 14 iunie - faza județeană a Concursului „Lada de zestre” - secțiunea muzică (coruri, interpreți vocali și instrumentiști de muzică populară, tarafuri) - ediția a III-a - sediul Centrului;
- 14 iunie - Festivalul etniilor - Muzeul Satului Bănățean.

● În această lună, Ansamblul „Banatul” al Centrului de Cultură și Artă:

- participă, în perioada 19-21 iunie, la Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și Tradiții în Cișmigiu” – București;
- susține spectacole folclorice la Szeged (Ungaria) și în comuna Zimand (Arad).

Tulcea

1, 5, 10, 12, 26, 27 iunie – Tulcea

Spectacole folclorice susținute de Ansamblul „Baladele Deltei”.

3 iunie – Tulcea - Muzeul de Etnografie și Artă Populară

Spectacol susținut de Ansamblul „Dorulețul” cu prilejul desfășurării concursului „Micul etnograf”.

4 iunie – Niculițel

Spectacol folcloric susținut de Ansamblul folcloric „Baladele Deltei” la hramul bisericii din localitate.

8 iunie – Enisala

Hramul bisericii din localitate. Cu acest prilej, Ansamblul „Baladele Deltei” și invitații săi susțin un spectacol folcloric.

● Ansamblul „Dorulețul” participă la:

- Festivalul „Călușul Românesc” - marți, 9 iunie, Slatina (Olt);
- Festivalul internațional de folclor „Vasilizta” - 24-29 iunie, Cipru.
- În această lună, Ansamblul „Baladele Deltei” participă la Festivalul Internațional de Folclor „Muzici și Tradiții în Cișmigiu” - 19-21 iunie, București, alături de ansamblurile „Dorulețul” și „Dor” din Sarighiol Deal.
- Ansamblul „Dor” din Sarighiol Deal participă la Festivalul folcloric național al etniilor.

Vaslui

1 iunie – Vaslui

Cu ocazia *Zilei Internaționale a Copilului*, se organizează spectacolul „Jocuri uitate”.

28 iunie – Duda-Epureni

În cadrul programului „Arta tradițională - mijloc de dezvoltare economică”, se organizează un „Mini târg”.

Vâlcea

1 iunie – Râmnicu Vâlcea - Colonie-Nuci

„Jocurile tradiționale ale copilului” - ediția a II-a, proiect cultural de valorificare a tradițiilor românești dedicat *Zilei Internaționale a*

Copilului. Partener: Școala cu clasele I-VIII din cartierul Colonie-Nuci.

6 iunie – Râmnicu Vâlcea - Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab”

Festivalul de teatru pentru tineret „Ucenicii Thaliei” - ediția a VIII-a - secțiunea preșcolari. Parteneri: Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea și Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab”.

8 iunie – Șirineasa

Festivalul călușului vâlcean - ediția I, proiect cultural de valorificare a ritualului călușului. Partener: Primăria comunei Șirineasa.

13-14 iunie – Tomșani

„Fagurele de aur” - ediția I, proiect cultural de promovare a ocupației tradiționale stupăritul, prilej de sărbătoare populară. Partener: Primăria comunei Tomșani.

21 iunie – Lungești

Ziua olarului - ediția a XXXI-a, proiect cultural de valorificare a meșteșugului olăritului. Partener: Primăria comunei Lungești.

28 iunie – Voineasa

Ziua comunei Voineasa - ediția a VIII-a, proiect cultural de valorificare a patrimoniului material și spiritual al comunității ca bază de dezvoltare a turismului montan și cultural.

29 iunie – Drăgășani

Zilele Municipiului Drăgășani - manifestări culturale complexe.

Vrancea

28 iunie - Năruja

Festivalul interjudețean de folclor „Comoara Vrancei” - ediția a XXV-a.

Ecouri

Târgul olarilor

Hai, neamule, la oale!

Sub acest îndemn, cu care altădată olarii plecați să-și vândă marfa prin sate chemau oamenii să cumpere oale, s-a desfășurat la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, în perioada 15-17 mai, prima ediție a *Târgului Olarilor*, proiect coordonat de conf. univ. dr. Paula Popoiu – director general și dr. Corina Mihăescu, cercetător științific I, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”.

Invitațiile și publicitatea făcută acestui important eveniment au cuprins atât datele și detaliile organizării târgului, cât și părți ale conținutului ofertei lui:

Străchini, farfurii, ciorbalâce, câni, ulcioare...

Vase decorative sau de trebuință: de apă, de vin, de sarmale, de lapte...

Frumoase și rezistente!

Ulcioare pentru nuntă, blide pentru împărțit...

Oale de tot felul, aduse din toate centrele de ceramică din țară, lucrate de olari iscusiți cum nu ați mai cunoscut până astăzi.

Veniți, priviți și luați vase de pământ pentru pomenirea morților la Moșii de vară!

Toate aceste „tentații” au fost reformulate într-un deosebit de sugestiv afiș - realizat de Sebastian Oprîța -, întruchipare antropomorfă în

**Târgul Olarilor - Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”,
15-17 mai**

ansamblul căreia se dezvăluie în fiecare trăsătură umană o adevărată sinteză a ceramicii populare românești.

Cu acest prilej, au fost invitați să participe peste 60 de olari, numai dintre aceia care păstrează, prin lucrările lor, specificul olăriei tradiționale, din toate zonele în care acest meșteșug se mai practică încă.

Acest proiect și-a propus, pe de o parte, să facă cunoscut publicului vizitator un domeniu complex și variat al artei populare românești, iar pe de altă parte, să stimuleze creația actuală de ceramică tradițională, prin încurajarea activității meșterilor populari.

Ideea organizării unui târg al olarilor la București s-a născut în primul rând în urma cercetărilor îndelungate de teren, desfășurate pe parcursul a peste zece ani, pe care semnatarul acestor rânduri le-a efectuat în aproape întreaga țară sub egida Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale.

Investigațiile făcute încă din 1998 cu scopul organizării în cadrul amintitei instituții a unei ample expoziții naționale intitulate „Ceramica tradițională la sfârșit de mileniu”, o mare realizare la acea vreme, ne-au

Ioana Mischiu (Horezu, județul Vâlcea)

Fotografii de Corina MIHĂESCU

oferit șansa de a descoperi în țară locuri despre care se credea că acolo meșteșugul olăritului nu mai este activ, precum și olari, meșteri anonimi, cum aveam să-i denumim ulterior, în contextul altor proiecte, pe cei ce nu au cunoscut până acum „gloria” târgurilor sau aprecierea iubitorilor de artă populară sau a specialiștilor, referitoare la perpetuarea meșteșugurilor, a tradițiilor, a specificului etnic.

Tocmai pe acești meșteri anonimi am dorit să-i avem alături la târg ca să le dăm numele și renumele pe care le meritau alături de cei recunoscuți sau chiar renumiți: Dumitru Ifrim (Schitu Stavnic - Iași), Fănică Florea (Dărmănești - Dâmbovița), Ionel Cococi (Vădastra - Olt), Valerica Ene (Cosești - Argeș), Ion Retezeanu (Târgu Jiu - Gorj), Vasile Guță (Glogova - Gorj).

Prima ediție a Târgului olarilor de la Muzeul Satului a fost o reușită; au considerat-o astfel autorii articolelor apărute în presă, impresiile exprimate de specialiști - „colegi de breaslă”, de meșterii înșiși, care au dorit să-și manifeste și în scris părerile personale referitoare la participarea lor la acest mare eveniment, de vizitatori.

Interesul manifestat din partea publicului (pe parcursul desfășurării târgului la Muzeu a fost înregistrat un număr de 18.000 de vizitatori, exceptând invitații speciali la celelalte evenimente desfășurate în contextul *Zilelor Muzeului Satului*, 15-18 mai) ne-a făcut să fim convinși de faptul că *Târgul olarilor* de la București a fost o reușită, care sperăm să crească în valoare pe măsura trecerii timpului, asemenea renumitelor târguri de același profil din țară - „Cocoșul de Hurez” de la Horezu și „Cucuteni - 5000” de la Iași, de la care organizatorii acestei prime ediții au avut multe de învățat.

Târgul olarilor de la București, clădit pe ideea valorii, a respectării tradiției, a autenticității și a specificului zonal, a fost marcat și de concursul de creație ale cărui criterii de apreciere a lucrărilor și de acordare a premiilor au avut în vedere autenticitatea obiectelor de ceramică în raport cu specificul morfologic și stilistic al fiecărui centru reprezentat, originalitatea execuției, respectarea tehnicilor tradiționale de lucru, precum și menținerea funcționalității obiectelor.

Juriul a fost alcătuit din specialiști ai domeniului și ai culturii populare în ansamblul ei: dr. Corina Mihăescu (cercetător, Muzeul Național al Satului „D. Gusti”, președintele juriului), dr. Georgeta Stoica (cercetător, Muzeul Național al Satului „D. Gusti”), drd. Oana Gabriela Petrică (director Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale), Adrian Ardeleanu (director Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași), prof. dr. Narcisa Știucă (Universitatea din București, Facultatea de Litere), Georgeta Gavra (șeful Secției Tezaurizare, Patrimoniu mobil, Baze de date, Muzeul Național al Satului „D. Gusti”), Ecaterina Dulcu (cercetător, Muzeul Național al Satului „D. Gusti”).

Valoarea lucrărilor prezentate în concurs a reflectat de asemenea unitatea în varietate a meșteșugului olăritului din România, evidențiată prin forme, funcții, tehnici de lucru și modalități specifice de ornamentare.

Iată și premiile decernate cu ocazia primei ediții a *Târgului olarilor*:

Marele Premiu: Zaharia, Doina și Adrian-Andrei Bleda
(Baia Mare - Maramureș)

Premiul I: Violeta și Eugen Pătru (Vlădești - Vâlcea)

Premiul al II-lea: Nicoleta și Laurențiu Pietraru (Horezu - Vâlcea)

Premiul al III-lea: Teodora și Ștefan Trușcă (Româna - Olt)

Premii speciale: Cornel și Liviu Sitar (Baia Mare - Maramureș)

Mihai Dogaru (Lungești - Vâlcea)
 Nicolae și Marius Diaconu (Codlea - Brașov)
 Dumitru Ifrim (Schitu Stavnic - Iași)
 Fănică Florea (Dărmănești - Dâmbovița)
 Kőszegy Ștefan (Baia Mare - Maramureș)
 Carolina și Mathé Denes (Corund - Harghita)
 Valerica Ene (Petrești, com. Cosești - Argeș)
 Marian Mitu (Petrești, com. Cosești - Argeș).

Târgul olarilor de la Muzeul Satului s-a încheiat pe data de 17 mai sub semnul reușitei. O reușită obținută prin munca unei echipe căreia i se datorează o mare parte din fastul, valoarea și aprecierile elogioase unanim recunoscute. Se cuvine să le mulțumesc tuturor - Iuliana Grumăzescu, Cătălin Stoian, Roxana Oprea, Cătălin Voinea, Aurelia Tudor, Mariana Mărgineanu, Mariana Soare, Viorica Fayed, Nicoleta Chiru, Dorina Rusa, Claudia Stoian, Cristian Vereș, Raluca Dan, Eugen Burcea - și să-i chem ca, începând de mâine, să fim alături pentru ceea ce urmează: a doua ediție a *Târgului olarilor*.

Dr. Corina MIHĂESCU

Târgul Olarilor la Muzeul Satului - un omagiu adus artei populare românești

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” a organizat în perioada 15-17 mai prima ediție a evenimentului „Târgul Olarilor” - târg de meșteri care a avut participanți din cele mai importante centre de olărit din țară. Târgul s-a deschis pe 15 mai, la orele 12,00 cu discursul doamnei dr. Corina Mihăescu, cercetător la Muzeul Satului și principal organizator al târgului, care și-a exprimat bucuria pentru reușita adunării, cu ocazia acestui eveniment, a celor mai valoroși meșteri ceramiști, atât dintre cei consacrați, cât și dintre cei tineri, continuatorii meșteșugului. Cuvântul i-a revenit apoi doamnei director al Muzeului Satului, dr. Paula Popoiu, care a ținut să

Adrian-Andrei Bledea (Baia Mare, județul Maramureș)

mulțumească olarilor care au dat curs invitației muzeului de a participa la acest târg și a menționat importanța unor astfel de evenimente care scot în evidență și promovează meșteșugurile tradiționale românești.

În prima zi a târgului juriul a analizat lucrările selectate ale meșterilor olari prezenți la târg. Juriul concursului a fost format din: dr. Georgeta Stoica – cercetător, Muzeul Național al Satului „D. Gusti”, prof. univ. dr. Narcisa Știucă - Facultatea de Litere, Universitatea din București, drd. Oana Gabriela Petrică – director al Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Adrian Ardeleanu – director CJCPT Iași, Georgeta Gavra – șef al secției de Tezaurizare a Muzeului Național al Satului „D. Gusti”, Ecaterina Dulcu – cercetător, Muzeul Național al Satului „D. Gusti” și dr. Corina Mihăescu – cercetător, Muzeul Național al Satului „D. Gusti”. Misiunea juriului nu a fost una deloc ușoară, obiectele expuse la târg fiind dintre cele mai iscusit realizate.

A treia zi a târgului (17 mai) a coincis cu aniversarea Muzeului Satului (muzeul a împlinit onorabila vârstă de 73 de ani), instituția sărbătorind alături de oamenii care i-au fost mereu aproape: meșterii populari.

Roata olarului

Fotografii de Aura Andreea PETRE

Vizitatorii au fost numeroși, așa cum ne-au obișnuit la fiecare eveniment organizat de Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”. Numărul mare de iubitori de cultură tradițională nu poate decât să ne bucure, pentru că aceasta demonstrează că toate demersurile de protejare și promovare a culturii tradiționale vor da roade și nu vor fi niciodată în zadar. Dată fiind reușita acestui eveniment, nu putem spera decât la cât mai multe ediții ale Târgului Olarilor, eveniment care a sărbătorit la oraș unul dintre cele mai frumoase meșteșuguri de la sat: olăritul.

Aura Andreea PETRE

O manifestare științifică cu bun nume

Asociația Folcloriștilor Argeșeni „Constantin Rădulescu-Codin” și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș au organizat sâmbătă, 9 mai a.c., ora 10.00, la Biblioteca Județeană Argeș „Dinicu Golescu” din Pitești, Sesiunea

Imagine de la Sesiunea națională de comunicări științifice - 2009, Biblioteca Județeană Argeș „Dinicu Golescu”, Pitești, 9 mai 2009

Fotografie de Anișoara STEGARU

națională anuală de comunicări științifice cu tema „Obiceiuri tradiționale de ieri și de azi”.

Au participat specialiști din domeniul etnologiei și folclorului din cadrul Academiei Române, Universității din București, Universității din Pitești, din alte centre județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale/centre culturale din țară, de la CNCPC, precum și membri activi ai asociației implicate în organizarea acestui eveniment.

Lucrările sesiunii au fost conduse de prof. univ. dr. Nicolae Constantinescu de la Universitatea din București, conf. univ. dr. Adriana Rujan - președinta Asociației folcloriștilor „Constantin Rădulescu-Codin” și lect. univ. dr. Sorin Mazilescu, directorul CJCPCT Argeș.

În acest an, specialiștii prezenți au făcut o competentă radiografie a fenomenelor culturii populare actuale sau a obiceiurilor consemnate în arhive, analiză interesantă atât ca schimb de experiență între cercetătorii de nivel academic, cât și pentru cei care

se ocupă cu studiul, valorificarea și promovarea valorilor tradiționale pe plan local.

Pentru invitații din țară, în ultima zi a sesiunii, a fost organizată o excursie pe Valea Vâlsanului, la Muzeul Etnografic al Satului Galeș, la Muzeul Satului „Constantin Dobrescu-Argeș” din comuna Mușătești și la Mănăstirea Robaia, prilej de aprofundare a cunoașterii culturii populare locale, dar și de delectare spirituală.

Interesantă și de mult folos a fost și sesiunea din acest an, pe care o consemnăm ca pe un rod al muncii bogate a Asociației folcloriștilor din această parte de țară, realizată cu profesionalism, cu competență, dar și cu dragoste pentru tradiție și pentru cei care o mențin, fie ei performeri sau cercetători.

Sesiunea organizată de folcloriștii argeșeni este deja un reper în calendarul sesiunilor științifice naționale. Nădăjduim că iubitorii de cultură populară, cercetătorii, dar și tinerii pe care îi promovează această manifestare vor culege acum și în viitor roadele bogate ale muncii lor.

Dr. Iuliana BĂNCESCU

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN
CENTRUL NAȚIONAL DE CULTURĂ ȘI TURISM
DE PROMOVARE A CULTURII TRADITIONALE
ȘI TURISMULUI, PENTRU TÂMBULE
ȘI CÂNTĂRI DE POPOR

Festival - Concurs Național al Tinerilor Interpreți de Muzică Populară

VARĂ, VARĂ, PRIMĂVARĂ

Ediția a XII-a

PROGRAMUL FESTIVALULUI

Joi, 27 august 2009
Casa de Cultură a Municipiilor Sibiu
ora 19.00 - FETIȚAL CONCULTE
solist: Ir. J. NICOLETTA Mălina Anghel
Instituția Culturală Sibiu

Vineri, 28 august 2009
Casa de Cultură a Studenților Sibiu
ora 19.00 - CĂLĂREȚII

Teatral:
Dința Săpăntoasa (9 Imagini)
Județul, Săpăntoasa (1997)
Alina Răduț, Lucina Ionescu
Vasile Măruș, Carmen Jorjica,
Gabriela Turci, Ion Drăgan,
Lavinia Găruș, Paula Albu,
Robert Constantin, Alina Năuș,
Diana Răduț, Violeta Bălan
și ANSAMBLUL POLCLORIC
PROCESSIONIST

„CÂNTĂRI DE POPOR” - JURNALUL
devotat special MĂȘTIȘ PUPĂ,
FETIȚĂ MĂȘTIȘANĂ

INFORMAȚII LIBRE

Decernarea premiilor Concursului *Mugurii folclorului argeșean*, Pitești, 2 mai 2008

Fotografie din Arhiva CJCPCT Argeș

**Cânt, dans și port popular pe scena sălii de spectacole a
Cercului Militar, Sibiu – 9 mai 2008**

Fotografie din Arhiva CJCPTC Sibiu